

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 8 marca 2023 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w Ł., po rozpoznaniu wniosku z dnia 7 lutego 2023 roku, odmówił A. G. prawa do emerytury pomostowej, ponieważ wnioskodawca nie udowodnił 15 lat pracy w warunkach szczególnych, przed dniem 1 (...) 1999 roku nie wykonywał pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych ani w rozumieniu art. 32 lub 33 ustawy emerytalnej, po dniu 31 XII 2008 roku nie wykonywał prac w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 roku o emeryturach pomostowych (Dz. U. z 2018 r., poz. 1924). Jednocześnie Zakład podał, że na podstawie dowodów dołączonych do wniosku, przyjął za udowodnione okresy nieskładkowe w liczbie 1 roku, 4 miesięcy i 29 dni, składkowe w liczbie 39 lat, 6 miesięcy i 20 dni, co sumarycznie dało staż w liczbie 40 lat, 11 miesięcy i 19 dni (decyzja k. 9 akt ZUS).

Od powyższej decyzji wnioskodawca złożył odwołanie w dniu 7 kwietnia 2023 roku uznając wymienioną decyzję za krzywdzącą, wnosząc o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez przyznanie prawa do emerytury pomostowej. Odwołujący wskazał, iż wykonywał prace w szczególnych warunkach w (...) – Ł. od 1 września 1977 roku do chwili obecnej. Jednocześnie wnioskodawca podniósł, iż zgodnie z uchwałą Sądu Najwyższego z dnia 18 maja 2022 r., w sprawie III UZP 2/22 „nabycie prawa do emerytury pomostowej nie jest uzależnione od wykonywania, po dniu 31 grudnia 2008 r., pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze przez okres przynajmniej jednego miesiąca (art. 4 pkt 6 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych, tekst jedn.: Dz. U. z 2018 r. poz. 1924 z późn. zm.)”. Wnioskodawca nie musiał zatem po dniu 31 grudnia 2008 roku wykonywać pracy w warunkach szczególnych aby uzyskać prawo do emerytury pomostowej (odwołanie k. 3 – 4).

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych wniósł o jego oddalenie, podnosząc argumentację zawartą w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji (odpowiedź na odwołanie k. 5).

Decyzją z dnia 11 maja 2023 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w Ł., po rozpoznaniu wniosku z dnia 7 lutego 2023 roku, ponownie odmówił A. G. prawa do emerytury pomostowej, ponieważ wnioskodawca nie udowodnił, że po dniu 31 XII 2008 roku wykonywał prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 roku o emeryturach pomostowych (Dz. U. z 2018 r., poz. 1924). Jednocześnie Zakład podał, że na podstawie dowodów dołączonych do wniosku, przyjął za udowodnione okresy nieskładkowe w liczbie 1 roku, 4 miesięcy i 29 dni, składkowe w liczbie 39 lat, 6 miesięcy i 20 dni, co sumarycznie dało staż w liczbie 40 lat, 11 miesięcy i 19 dni oraz 16 lat, 2 miesiące i 23 dni pracy w warunkach szczególnych w rozumieniu art. 4 ustawy (decyzja k. 54 akt ZUS).

Od powyższej decyzji wnioskodawca złożył odwołanie w dniu 19 czerwca 2023 roku uznając wymienioną decyzję za krzywdzącą, wnosząc o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez przyznanie prawa do emerytury pomostowej (odwołanie k. 3 akt VIII U 1189/23).

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych wniósł o jego oddalenie, podnosząc argumentację zawartą w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji (odpowiedź na odwołanie k. 6 akt VIII U 1189/23).

Zarządzeniem z dnia 8 września 2023 roku sprawy zostały połączone, na podstawie art. 219 kpc, do łącznego rozpoznania i rozstrzygnięcia (zarządzenie k.19 akt VIII U 1189/23).

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

A. G. urodził się w dniu (...) (okoliczność bezsporna).

Od 1 września 1977 roku odwołujący jest zatrudniony w Miejskim Przedsiębiorstwie (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł.. Początkowo zajmował stanowisko ucznia-mechanika samochodowego, od 1 lipca 1980

roku montera-mechanika silników spalinowych - kierowcy, od 1 stycznia 1988 roku montera-mechanika silników spalinowych – brygadzysty, od 1 czerwca 1988 roku montera-mechanika silników spalinowych, od 1 stycznia 1993 roku – mechanika pojazdów samochodowych (okoliczność bezsporna, angaże – akta osobowe – załącznik do akt).

Zakład pracy wystawił odwołującemu świadectwa pracy w warunkach szczególnych, w których wskazano, iż wnioskodawca był zatrudniony w (...) w Ł. od 1 września 1977 roku do 31 grudnia 1992 roku oraz od 1 stycznia 1993 roku do nadal, w tym w okresie od 1 kwietnia 1991 roku do 31 grudnia 1992 roku oraz od 1 stycznia 1993 roku do 31 grudnia 2008 roku, stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace w kanałach remontowych przy naprawie pojazdów mechanicznych lub szynowych wymienione w Wykazie A dziale XIV poz. 16 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku (Dz. U. nr 8, poz. 43), na stanowisku mechanika zatrudnionego wyłącznie w kanałach remontowych wymienionym w Wykazie A dziale XIV poz. 16 pkt 1 zawartym w załączniku nr 1 do zarządzenia nr 9 Ministra Administracji, Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska z dnia 1 lipca 1983 r. w sprawie stanowisk pracy w zakładach pracy resortu administracji, gospodarki terenowej i ochrony środowiska, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach, uprawniające do niższego wieku emerytalnego oraz wzrostu emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy (Dz. Urz. Ministerstwa Administracji, (...) Terenowej i Ochrony (...), poz. 3 z dnia 27 lipca 1983 r.) (świadectwa pracy w warunkach szczególnych k.4-5 akt osobowych – załącznik do akt).

Ubezpieczony cały czas pracował na tym samym stanowisku - jako mechanik pojazdów. Jego praca polegała na naprawie i konserwacji samochodów ciężarowych, we wcześniejszych latach – 80-tych to były też kotły do smoły. Po przyjeździe do pracy otrzymywał zlecenie np. naprawy silnika. Pracę tę wykonywał w kanale. Naprawiał także hamulce, wymieniał cylindry hamulcowe również z pozycji kanału. Praktycznie zajmował się tylko naprawą samochodów. Zdarza się, że wymontowywał części i oddawał do naprawy na zewnątrz, a czasem sam naprawiał w specjalnym pomieszczeniu. Zdarzało się, że naprawiał także nadwozia. Przeciętnie 60% prac odbywa się w kanale, a 40% odbywa się poza kanałem. Wnioskodawca naprawiał pojazdy zajmujące się trakcją sieciową. Nie naprawiał autobusów komunikacji miejskiej. Naprawiane silniki są na olej napędowy, który nieraz wycieka z samochodów, wycieka też olej silnikowy i kapie na głowę pracownika. W latach 80 kiedy były naprawiane kotły do smoły, trzeba było wejść do kotła, było to gorsze niż naprawianie samochodów. To były kotły, które są ciągnięte przez ciągnik, który wozi asfalt, którym naprawia się ulice. Kotły naprawiało się i z kanału i wchodziło się do kotłów. Wnioskodawca naprawiał wtedy raz kotły, raz samochód. Odwołujący nie był nigdy np. kierowcą autobusów (zeznania wnioskodawcy A. G. e-protokół z 11 stycznia 2023 roku 00:17:11 w zw. 00:02:35- 00:14:50).

Wnioskodawca udokumentował okresy nieskładkowe w liczbie 1 roku, 4 miesiące i 29 dni, składkowe w liczbie 39 lat, 6 miesięcy i 20 dni, co sumarycznie dało staż w liczbie 40 lat, 11 miesięcy i 19 dni oraz 16 lat, 2 miesiące i 23 dni pracy w warunkach szczególnych w rozumieniu art. 4 ustawy (okoliczność bezsporna).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

W świetle zebranego w sprawie materiału dowodowego i poczynionych na jego podstawie ustaleń faktycznych oraz przeprowadzonej oceny dowodów, należy uznać, że odwołania nie zasługują na uwzględnienie.

W myśl art. 4 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 roku o emeryturach pomostowych, która weszła w życie w dniu 1 stycznia 2009 roku (t.j. Dz. U. z 2023 roku, poz. 164), prawo do emerytury pomostowej, z uwzględnieniem art. 5-12, przysługuje pracownikowi, który spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) urodził się po dniu 31 grudnia 1948 r.;
- 2) ma okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wynoszący co najmniej 15 lat;
- 3) osiągnął wiek wynoszący co najmniej 55 lat dla kobiet i co najmniej 60 lat dla mężczyzn;
- 4) ma okres składkowy i nieskładkowy, ustalony na zasadach określonych w art. 5-9 i art. 11 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i co najmniej 25 lat dla mężczyzn;

5) przed dniem 1 stycznia 1999 r. wykonywał prace w szczególnych warunkach lub prace w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS;

6) po dniu 31 grudnia 2008 r. wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3.

Na podstawie art. 49 ustawy o emeryturach pomostowych prawo do emerytury pomostowej przysługuje również osobie, która:

1) po dniu 31 grudnia 2008 r. nie wykonywała pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3;

2) spełnia warunki określone w art. 4 pkt 1-5 i 7 i art. 5-12;

3) w dniu wejścia w życie ustawy miała wymagany w przepisach, o których mowa w pkt 2, okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3.

A zatem stosownie do powołanego przepisu, prawo do emerytury pomostowej może nabyć również osoba, która po dniu 31 grudnia 2008 r. nie wykonywała pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3, jednakże w dniu wejścia w życie ustawy miała okres wymaganych 15 lat pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze z tym, że praca ta musi być pracą w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu nowych przepisów tj. art. 3 ust. 1 i 3 Ustawy o emeryturach pomostowych (zob. m.in. wyrok SA w Lublinie z 13.03.2014 r., III AUa 1531/13, LEX nr 1441422, wyrok SA w Katowicach z 27.02.2014 r., III AUa 1045/13, LEX 1439028, wyrok SA w Szczecinie z 14.01.2014 r. III AUa 577/13, LEX 1441543, wyrok SA w Białymstoku z 9.01.2014 r., III AUa 705/13, LEX 1415788, wyrok SN z 04.12.2013 r. II UK 159/13, LEX nr 1405231, wyrok SA w Gdańsku z 7.11.2013 r., III AUa 343/13, L.).

W przypadku, kiedy osoba ubiegająca się o emeryturę pomostową nie kontynuuje pracy w warunkach szczególnych lub szczególnym charakterze i legitymuje się w związku z tym jedynie stażem pracy "szczególnej" według poprzednio obowiązujących przepisów, może nabyć prawo do "nowego" świadczenia tylko wówczas, gdy dotychczasowy staż pracy można kwalifikować jako prace w warunkach szczególnych (art. 3 ust. 1 ww. ustawy) lub o szczególnym charakterze (art. 3 ust. 3 ww. ustawy) w rozumieniu dziś obowiązujących przepisów. Zgodnie bowiem z art. 49 ustawy o emeryturach pomostowych, prawo do emerytury pomostowej przysługuje także osobie, która (pkt 1) choć po dniu 31 grudnia 2008 r. nie wykonywała pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust 1 i 3 ustawy, to (pkt 2) spełnia warunki określone w art. 4 pkt 1-5 i 7 oraz art. 5-12 ustawy oraz (pkt 3) po dniu wejścia w życie ustawy miała wymagany w przepisach okres pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust 1 i 3 ustawy. Dodać jednak należy, że nie realizuje przesłanki określonej w art. 49 pkt 3 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych wykazanie okresów pracy, które nie są okresami pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze w rozumieniu ustawy o emeryturach pomostowych. Nie wystarczy zatem wykazanie wymaganego okresu pracy w warunkach szczególnych w rozumieniu art. 32 i 33 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, albowiem konieczne jest także, aby praca ta była pracą w warunkach szczególnych w rozumieniu ustawy o emeryturach pomostowych (por. wyrok SA Szczecin z 14 stycznia 2014 r., III AUa 577/13, L.). Innymi słowy, brak jest podstaw prawnych do przyznania emerytury pomostowej ubezpieczonemu, którego dotychczasowy okres pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze nie może być dziś tak kwalifikowany. Oznacza to, że wykonywanie przez wnioskodawcę pracy w szczególnych warunkach lub pracy o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych, jest warunkiem koniecznym nabycia prawa do emerytury pomostowej (zob. wyrok SA w Łodzi z 2 lutego 2016 r., III AUa 523/15, L., wyrok SA w Łodzi z 26 kwietnia 2017 r., III AUa 606/16, L.).

Powyższa linia orzecznicza jest zgodna z powołanym przez skarżącego stanowiskiem wyrażonym przez Sąd Apelacyjny w Lublinie w wyroku z dnia 9 czerwca 2021 r., III AUa 1071/20, w którym Sąd stwierdził, że osoba ubiegająca się

o emeryturę pomostową, która po dniu 31 grudnia 2008 r. nie kontynuuje pracy w warunkach szczególnych lub o szczególnym charakterze i legitymuje się w związku z tym jedynie stażem pracy "szczególnej" według poprzednio obowiązujących przepisów, może nabyć prawo do tej emerytury jedynie wówczas, gdy dotychczasowy staż pracy można kwalifikować jako pracę w warunkach szczególnych lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy z 2008 r. o emeryturach pomostowych.

Sąd Okręgowy zważył, że zgodnie z art. 3 ust. 1 ustawy pomostowej, prace w szczególnych warunkach to prace związane z czynnikami ryzyka, które z wiekiem mogą z dużym prawdopodobieństwem spowodować trwałe uszkodzenie zdrowia, wykonywane w szczególnych warunkach środowiska pracy, determinowanych siłami natury lub procesami technologicznymi, które mimo zastosowania środków profilaktyki technicznej, organizacyjnej i medycznej stawiają przed pracownikami wymagania przekraczające poziom ich możliwości, ograniczony w wyniku procesu starzenia się jeszcze przed osiągnięciem wieku emerytalnego, w stopniu utrudniającym ich pracę na dotychczasowym stanowisku; wykaz prac w szczególnych warunkach określa załącznik nr 1 do ustawy.

Według ust. 3 cytowanego przepisu prace o szczególnym charakterze to prace wymagające szczególnej odpowiedzialności oraz szczególnej sprawności psychofizycznej, których możliwość należytego wykonywania w sposób niezagrażający bezpieczeństwu publicznemu, w tym zdrowiu lub życiu innych osób, zmniejsza się przed osiągnięciem wieku emerytalnego na skutek pogorszenia sprawności psychofizycznej, związanego z procesem starzenia się; wykaz prac o szczególnym charakterze określa załącznik nr 2 do ustawy.

W przedmiotowym stanie faktycznym nie budzi wątpliwości fakt, że wnioskodawca spełnia przesłanki ustawowe, co do daty urodzenia (po dniu 31 grudnia 1948 r.), wieku, lat okresów składkowych i nieskładkowych, a także 15 lat pracy w szczególnych warunkach w rozumieniu art. 32 i 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

W ocenie Sądu wnioskodawca nie spełnia jednak warunku posiadania okresu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wynoszącego co najmniej 15 lat w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych, bądź wykonywania po dniu 31 grudnia 2008 r. pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 tejże ustawy.

Wnioskodawca w badanych okresach pracował w Miejskim Przedsiębiorstwie (...) w Ł. i (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł. na stanowisku mechanika pojazdów mechanicznych – wykonując prace w kanale.

Powyższe prace zostały wymienione w wykazie A załącznika do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r. Nr 8, poz. 43 z późn. zm) w Wykazie A dziale XIV poz. 16, w którym wskazane są prace wykonywane w kanałach remontowych przy naprawie pojazdów mechanicznych lub szynowych.

Prace te, co stało się niesporne między stronami stanowią prace w warunkach szczególnych w rozumieniu przepisów art. 32 i 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, nie stanowią jednak pracy w warunkach szczególnych w rozumieniu nowych przepisów, to jest art. 3 ust. 3 ustawy o emeryturach pomostowych (art. 49 tej ustawy).

Prace we wskazanym wyżej charakterze nie zostały ujęte ani w załączniku nr 1 do ustawy o emeryturach pomostowych, jako prace na stanowiskach w szczególnych warunkach ani w załączniku nr 2 do ustawy jako prace na stanowiskach w szczególnym charakterze.

Wskazania w tym miejscu wymaga jak już wyżej wspomniano, że art. 49 ustawy o emeryturach pomostowych przewiduje nabycie prawa do emerytury pomostowej dla osoby, która spośród wymienionych warunków nabycia tego prawa nie spełnia tak jak ubezpieczony jednego z nich, a mianowicie nie pracuje w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze określonym w ustawie o emeryturach pomostowych po dniu 31 grudnia 2008 r. Osoba taka musi jednak mieć wypracowany staż pracy przed dniem 31 grudnia 2008 r. w szczególnych warunkach i w szczególnym charakterze, które za takie uznaje ustawa o emeryturach pomostowych (załączniki nr 1 i 2 do tej ustawy), a nie ustawa o emeryturach i rentach z FUS.

W tej sytuacji należy przyjąć, że ubezpieczony nie spełnił przesłanki określonej w art. 49 pkt 3 Ustawy o emeryturach pomostowych, ponieważ wykazane przez ubezpieczonego okresy pracy nie są okresami pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze w rozumieniu Ustawy o emeryturach pomostowych.

Natomiast warunek legitymowania się na dzień 1 stycznia 1999 r. co najmniej 15-letnim stażem pracy wykonywanej w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych lub art. 32 i 33 Ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z FUS jest warunkiem do uzyskania prawa do emerytury pomostowej na podstawie art. 4 ustawy o emeryturach pomostowych, tj. dla osoby, która po dniu 31 grudnia 2008 roku wykonywała pracę w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 Ustawy z dnia 19 grudnia 2008 roku o emeryturach pomostowych.

Podkreślić należy, że ubezpieczony po dniu 31 grudnia 2008 r. nie wykonywał jako pracownik pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych, co sam wprost przyznał, a zatem nie spełnia on warunku ustalenia prawa do emerytury pomostowej z art. 4 Ustawy o emeryturach pomostowych.

Nie jest też możliwe przyznanie ubezpieczonemu prawa do emerytury pomostowej na podstawie art. 49 Ustawy o emeryturach pomostowych, skoro prace wykonywane przez wnioskodawcę w obu badanych okresach nie były ani pracami w szczególnych warunkach ani w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 Ustawy o emeryturach pomostowych.

W załączniku nr 1 i 2 do Ustawy o emeryturach pomostowych do kategorii prac w szczególnych warunkach zaliczono 40 rodzajów prac, zaś do kategorii prac w szczególnym charakterze – 24 rodzaje prac. Oznacza to istotne ograniczenie zakresu podmiotowego prawa do wcześniejszego przejścia na emeryturę z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w porównaniu z regulacją zawartą w art. 32 Ustawy o emeryturach i rentach z FUS lub prac wynikających z wykazu A stanowiącego załącznik do cytowanego wyżej rozporządzenia Rady Ministrów z 7.02.1983 r. (dz. U z 1983 r. nr 8, poz. 43 z późn. zm.)

Podkreślić należy, iż pominięcie przez ustawodawcę niektórych rodzajów prac w katalogach prac uprawniających do emerytury pomostowej z konstytucyjną zasadą równości wobec prawa była już przedmiotem oceny Trybunału Konstytucyjnego np. w wyroku z dnia 25.11.2010 r. K 27/09 (publ. OTK- A 2010 z. 9, poz. 109), w którym stwierdził, że nie narusza konstytucyjnej zasady równości wobec prawa pominięcie w definicji prac w szczególnych warunkach zawartej w art. 3 ust. 1 i 2 oraz 3 Ustawy o emeryturach pomostowych oraz w załączniku nr 1 i 2 tej Ustawy min. czynników fizycznych i chemicznych, czy pracy w warunkach narażenia na zapylenie, promieniowanie jonizujące i działanie pól elektromagnetycznych. (por. wyrok TK z 3.03.2011 r., K.23/09, OTK 2011 z. 2, poz. 8 czy 16.03.2010 r., K. 17/09, OTK –A z 2010 r., z. 3, poz. 21).

Co istotne przepisy przewidujące prawo do emerytur pomostowych są przepisami szczególnymi, stanowiącymi wyjątek od przepisów dotyczących prawa do emerytury powszechnej, ich wykładnia rozszerzająca jest niedopuszczalna, podlegają one wykładni ścisłej.

W świetle wyroku Sądu Najwyższego z 8 grudnia 2005 r., (...) UK 104/05 ((...) z (...)), który Sąd Okręgowy w niniejszym składzie w pełni podziela, „przepisy prawa ubezpieczenia społecznego mają charakter bezwzględnie obowiązujący. Tworzą system prawa ścisłego, zamkniętego. Nie mogą być interpretowane rozszerzająco, zwłaszcza przy zastosowaniu wykładni aksjologicznej.“

Wykaz prac określonych w art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych jest zamknięty i nie podlega uzupełnieniu w toku działalności orzeczniczej, a to oznacza, że cech pracy o szczególnym charakterze lub w szczególnych warunkach nie mogą posiadać inne prace, chociażby zbliżone rodzajowo, których sposób wykonania i jakość mogły obniżyć się z wiekiem (zob. m.in.: wyrok SA w Szczecinie z 14.05.2015 r., wyrok SA w Szczecinie z

23.01.2014 r., III AUa 604/13, LEX nr 1441544, III AUa 715/14, LEX nr 1843148, wyrok NSA w W. z 19.12.2014 r., (...) OSK (...), LEX nr 1771927, wyrok SA w Białymstoku z 14.05.2014 r., III AUa 1850/13, LEX nr 1463774).

Z uwagi na powyższe nie są dopuszczalne żadne odstępstwa od treści przepisów cytowanej wyżej ustawy o emeryturach pomostowych.

Argumentacji tej, ani rozstrzygnięcia sądu nie zmienia przywołana przez pełnomocnika wnioskodawcy uchwała Sądu Najwyższego z dnia 18 maja 2022 r., w sprawie III UZP 2/22, w myśl której „nabycie prawa do emerytury pomostowej nie jest uzależnione od wykonywania, po dniu 31 grudnia 2008 r., pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze przez okres przynajmniej jednego miesiąca (art. 4 pkt 6 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych, tekst jedn.: Dz. U. z 2018 r. poz. 1924 z późn. zm.)”. Wbrew jego twierdzeniu z treści uchwały nie wynika, aby należało wyeliminować jedną z przesłanek nabycia prawa do emerytury pomostowej – konieczności pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze po 31 grudnia 2008 roku, w rozumieniu ustawy o emeryturach pomostowych, a jedynie, że warunkiem przyznania tego prawa nie może być wymóg miesięcznego zatrudnienia w takich warunkach. Uchwała zapadła w związku z treścią wcześniejszego orzecznictwa, które zawęziło prawo do przyznania emerytury pomostowej tylko dla osób, które, poza pozostałymi warunkami udowodniły co najmniej 1 -miesięczny okres zatrudnienia w warunkach szczególnych po 31 grudnia 2008 roku. (...) tak w wyroku z dnia 15 stycznia 2013 r., (...) UK 448/12 (LEX nr 1396383) Sąd Najwyższy stwierdził, że z wykładni art. 4 ustawy o emeryturach pomostowych wynika, że dla zaliczenia do okresu pracy w szczególnych warunkach zatrudnienia w takich warunkach w okresie od 1 stycznia 1999 r. do 31 grudnia 2008 r. wymagane jest, aby co najmniej jeden miesiąc takiego zatrudnienia przypadał przed dniem 1 stycznia 1999 r. oraz jeden miesiąc po 31 grudnia 2008 r. Ten sam pogląd powielony został w wyrokach Sądu Najwyższego: z dnia 19 stycznia 2016 r., (...) UK 269/15; (LEX nr 1999817); z dnia 13 listopada 2018 r., III UK 170/17 (LEX nr 2578220); a także z dnia 14 kwietnia 2021 r., (...) 34/21 (LEX nr 3245187).

W przywołanej uchwale Sąd Najwyższy wyraził pogląd, że brak podstaw aby wymagać by praca trwała co najmniej 1 miesiąc. Należy zatem przyjąć, iż do spełnienia wymienionej przestanki wystarczająca byłaby jedna dniówka robocza takiej pracy.

W żadnym jednak wypadku nie można przyjąć, iż pracownik, który nie wykazał 15 lat pracy w warunkach szczególnych w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 2 ustawy o emeryturach pomostowych, a jedynie 15 lat pracy w warunkach szczególnych w rozumieniu art. 32 i 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, nie musi udowodnić pracy w warunkach szczególnych w rozumieniu ustawy o emeryturach pomostowych.

Wnioskodawca nie może zatem nabyć prawa do emerytury pomostowej na podstawie cytowanych wyżej przepisów.

Mając na uwadze wskazane wyżej okoliczności Sąd Okręgowy, na podstawie art. 477¹⁴ §1 k.p.c. oddalił odwołania, jako niezasadne.

ZARZĄDZENIE;

Odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi wnioskodawcy-PI.

1 II 2024 roku.